

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Sajátlan vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Hogyedre 2 korona 80 fillér, félre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéniratok címzendők.

Hirdetéseket és nyitltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréséket áron számít fel.

Gazdák és munkások.

Az a szertelen izgatás, mely a mezőgazdasági munkásokat olyan képtelen követelések támasztására ösztökölte az aratási munkával szemben, hogy ezen követeléseknek teljesítése a szó szoros értelmében tönkre tenné az amúgy is ezer bajjal küzdő és a közterhek alatt görnyedező kis- és középbirtokos osztályt, — Csongrádvármegye gazdátársadalmát, melynek élén a vezető szerep a vármegyei gazdasági egyesületet illeti meg, arra ösztönözte, hogy egyetemes egészében modoljpon meg érdekei megvédésére, lételének biztosítására.

A gazdátársadalom ezen egyetemes mozgalmához a kezdő lépést a gazdasági egyesület tette meg, nagygyűlésre hívta össze a vármegyei nagyterembe, fojyó hó 10-re a vármegye egész gazdaközönségét és hogy a gazdátársadalmat egyetemesen hatja át tényleg a védekezés szükséges voltának átérzése, ez kitérzi abból a körülményből, hogy erre a nagygyűlésre szorongásig megtelt a megyeházi nagyterem a vármegye minden részéből idesereglett gazdákkal, akik nemcsak állandó helyesléssel fogadták az eléjük terjesztett javaslatokat, hanem egyöntetű megállapodásra is jutottak az aratási szerződéseknél a változott viszonyokhoz alkalmazkodó módosítása tekintetében a gazdasági egyesület igazgató választmánya által kidolgozott és eléjük terjesztett tervezetekre nézve is.

A rendelkezésére állott idő szűkresabott volta mellett ez a nagy nagygyűlés nem végézhett teljes munkát, nem dolgozhatta fel az összes, eléje terjeszteni célzott javaslatokat. Nevezetesen a javaslatok egyik legfontosabbikának: az arató-gép szövetkezet létesítésének kérdése maradt megoldatlan; de ami munkát a gyűlés végzett, amikben állást foglalt és határozatokat hozott: érdemes, hogy ezeket a józan ész iteletében semmiféle külső befolyás által meg nem vesztegetett munkásosztály megismerje, megiszivlje és igaz értéke szerint meg is becsülve, a maga javára fordítsa.

A gazdaggyűlés lefolyásáról éppen ezért nem adunk részletekbe menő tudósítást, hanem e cikk keretében igyekszünk az ott történteket a munkásosztályllyal megértetni, melynek — ha lapunkat éber figyelemmel kíséri, meg kell győződve lennie arról, hogy

ügyének egy-egy lelkesebb támogatója nálunknál alig van.

Első sorban a gyűlést megnyitó és bevezető elnöki beszédre utalunk, Ciacricis Lajos dr. alispán, gazdasági egyesületi elnök a nagygyűlésnek is elnöke általában mint a munkásosztály melegen érző barátja ismeretes. Bizonyos részről néha gáncs is éri ezért, de ő azért megy a maga úján s most is, az elnöki megnyitó beszédében nemcsak elismerte a munkásosztálynak anyagi jóléte és társadalmi pozíciója emelését célzó mozgalmának jogos voltát, de a mellett hangsúlyozottan és nyomatékosan jelentette ki azt is, hogy a gazdátársadalom tömörülésének a munkásosztályllyal szemben nem lehet támadó éle, hanem feladata csakis a védelemre irányulhat, védelemre olyan, máris észlelhető támadásokkal szemben, melyek a gazdátársadalom létérékét fenyegeik s amelyek ha sikersek lehetnének, jöllehet tönkre tennék a különben is gyenge gazdátársadalmat, de ezzel nyomorba, koldósbotra juttatnák a munkás osztályt is. mely a gazdátársadalom pusztulásával kenyérkeresete forrását vesztené el.

Szórói-szóra, batúról-betüre aranyigazság az, ami ebben az elnöki kijelentésben foglaltatik. Aki azt hiszi és akár innen, akár túl, tehát akár a gazdák, akár a munkások részéről okoskodásban abból a hamis alaptól indul ki, hogy a gazdának nagyobb szüksége van a munkásra, mint a munkásnak a gazdára, vagy viszont a munkásnak nagyobb szüksége van a gazdára, mint a gazdának a munkásra, az lehet nagyon önző ember, olyan szent is esetleg, akinek maga felé hajlik a keze, de rettenetes és végzetés csalódásban is van, mert kétségtelenül kell beismernie minden elfogulatlanul gondolkodónak hogy gazda és munkás, mindkettő csak úgy boldogulhat, ha kölcsönös megértéssel, szeretettel és megbecsüléssel, békesen együtt munkálnak arra, hogy az egyik megtartsa magának a munka-alkalmat, tehát megélhetésének forrását, a másik pedig megtartsa magának az istendadás betakarításához szükséges munkaerőt, nehogy az veszendőbe menjen.

Az elnöki megnyitóban megnyilatkozott és főntebb változott egészseges alapeszme irányította mindvégig a vasárnapi gazdanagygyűlés menetét és ha a gyűlésen felszóllalt gazdák egyike-másika élesebb kifejezéseket is használt olykor a beszédében, ha

hangzottak is el keserű kifakadások: meg kell állapitanunk, éppen a munkásosztály tájékoztatására, hogy ezek sohasem a munkás népet magát, hanem minden esetben csak a szertelen követelések támasztására izgató lelketlen agitátorokat sujtották, úgy, hogy a munkássággal való kölcsönös békés megértés és megbecsülés eszméje uralta az egész tanácskozás folylását.

Kimondotta a gazdák nagygyűlése egy megyei gazdaszövetség alakításának szükséges voltát és el is határozta, hogy e végből aláírási iveket tesz ki a vármegyei gazdasági egyesületben és a községek előjáróságainál, de itt is kifejezetten hangsúlyozta, hogy a szövetség éle nem irányul támadóan a munkásosztály ellen, hanem tisztán védelmi természetű és amikor így elismerte a munkásnép szervezkedésének jogát a maga anyagi érdekei és társadalmi állása emelésének fokozására, viszont, ha elfogulatlanok nem akarnak lenni maguknak külön jogokat nem akarnak követelni magambertársaik fölött, a munkásoknak is el kell ismerniük a gazdátársadalom ilyenén szervezkedési jogát a maga érdekei védelmére, amiben a gazdátársadalomnak — nyíltan valljuk ezt — még az a fölénye is megvan a munkásosztály fölött, hogy a maga érdekei védelmére tömörülván, ebben részben a munkások érdekét is védi akkor, mikor a munkáalkalmak tönkresilányítása ellen küzd.

Megállapította a gazdák nagygyűlése az aratási szerződések feltételeit is, számot vetve a súlyosabbá vált megélhetési viszonyokkal, melyek szükségessé teszik, hogy a munkás az eddiginél jobb keresethez jusson.

A szerződési feltételek kettős irányban vetnek számat a helyettel. Nevezetesen megállapítják a szerződési módozatokat arra az esetre, amikor csak a szorosan vett aratási munkára, beszámítva a gyűjtést és behordás, de eséplés nélkül történik a szerződéskötés, valamint arra az esetre is, amikor az egész betakarításra akarnak szerződni, amiben a eséplés vagy nyomtatás munkája is bentfoglaltatik.

A szerződési feltételek olyanok, hogy ellenük csak a rosszakarat, a zavarosban halászn szerető gonosz indulat izgatnát tovább. Ezt a józan munkásosztálynak is be kell látnia; hisszük, be is fogja látni, annál in-

kább, mert tudunkkal, a szocialista igazságok főszékében, Békés vármegyében az ottani gazdátársadalom kevésbé előnyösen állapította meg az aratási szerződés feltételeit és dacára annak az ottani munkásosztály — a jobbik eszéhez nyúlva, elfogadta azokat a feltételeket és meg is kötötte már az egész megyében a szerződéseket, úgy, hogy ott az aratási munka nyugodt lefolyása biztosítottnak tekinthető.

Nem akarjuk — éppen a munkásosztály jól felfogott érdekéből — hinni azt, hogy a mi megyénkbeli gazdasági munkások kevésbé volna jónak felfogásúak a békés megyei munkásoknál és kevesebb érdekekkel bírnának igaz érdekeik megismerésére a békés megyeiekénél és éppen ezért az a meggyőződésünk, hogy a vasárnapi gazdagülésen az aratási szerződések feltételeinek megállapítása tekintetében hozott egyhangu megállapodások alapján gazdák és munkások — egymást megértve és megbecsülve — békés megyejezésre fognak jutni vármegyénkben is.

Jelentékenyen elősegítette volna — nézetünk szerint — ezt a békés megyejezést az, ha a vasárnapi gazdagülés kevésbé lett volna exkluzív, mint amilyen volt, vagyis ha a munkásoknak legalább egy küldöttségét bebocsátották volna a karzatra, hogy hírt vihessenek társaiknak arról, milyen szeretettel és gyűlöletstől menten tárgyalta a gazdásztály ezt a közös kérdést. — De hogy ez nem történt meg: ez megsem olyan ékebekiáltó sérelem, hogy ezen a béke áldása hajótörést szenvedjen.

Mert újból hangsúlyozzuk: semmivel sem kisebb érdeke a munkásosztálynak az, hogy békés egyetértésben éljen a gazdátársadalommal, mint ez gazdáké az, hogy a munkaalkalmak tönkresilányittatván a békétlenség által, ezzel ők is megrövidüljenek.

Honatyák kerestetnek. Ha igaz, Mikszáth csinálta valamikor az éleket, hogy a magyat honatyát semmivel se több igazsággal nevezik törvényhozónak, mint a bicakát tollkésnek. A tollkésel faragnak plajbást, esznek szalonát, vagnak körmöt, de tollat soha nem csinálnak vele. A törvényhozó vadászik, kártyázik, anekdotázik, regényt ír, előtáncoskodik, disznót hizlal, szánt, vet, boronál, zstozsók és végrehajtát, mindent csinál a világon, csak éppen törvényt nem hoz.

Mikszáth bizonyára tudta, hogy miért mondja, amit mond, hiszen ő ismerte legjobban a »folyosó«-t. S hogy az élce talált, bizonyíthatja az egész ország, amely nagyon nagy árt fizetett azért, hogy ez a tréfás megjegyzés megszülethessen, ezeltől jó egynehány estendővel.

A tréfában az a szomorú, hogy még ma is talált. Talán még jobban, mint a maga idejében. Akkor mindig be volt rendelve a létszám s akárhol élte világát a tartalék, mindig található volt annyi inspekciós Mungó, hogy a határozatképtelenség szűgyene nem esett meg a t. Házon. Most bizony napirenden van ez a csúfság. Kötéllel kell fogni a honatyákat, hogy meglehessen tartani az üléseket.

Az országgyűlési referádákban hetek óta egyebet se olvasni, mint hogy a Ház üres. Mig a botrányban tartott, azért volt üres, mert senki emberfiától nem lehet kívánni, hogy komoly dolgot végezzon lent az ülésteremben, mikor üzni-füzni lehet a pletykát a folyosón. Mióta pedig nincs botrány, azóta azért üres a Ház, mert nincs botrány. Ugyan mi egyéb érdekei lehetné a magyar törvényhozót? A sajtó nem csinál »eset«-et az esetből. Bizonyára, mert természetesen tartja. Nemzetiség nyavalya ez minálunk s kára nincsen belőle senkinek. Ugyan nem a idegy-e az orszagnak, hogy áldott csendesség ül-e meg a padokat, vagy a nemzeti bizalom letéteményesei bóbiskolnak bennük?

Mi, jámbor vidékiek azonban furcsáljuk ezt a helyzetet. Nem bírjuk fölérni észszel, hogy mi természetes van abban, ha épen az ország első hivatalos testülete nem teljesíti a közeleiségét. Ha minden rendű és rangú tisztviselőtől, a minisztériótól kezdve le a közigazgatási díjnokig, megkivanjuk, hogy megszolgálja a fizetését a munkájával, mért kivételes lény épen a képviselő, akinek példát kellene mutatnia a kötelességteljesítésben?

Hogy a képviselő napidíját senki se megya a fainak, az bizonyos. Ez azonban nem ok arra, hogy semmi ellenszolgáltatást ne járjon érte. Hiszen vannak a magyar világban ennél rosszabbul fizetett állások is, (amik sokszor nehezebb és értékebb munkával járnak.) Nem akarunk a tanítóra hivatkozni, aki a maga haromszáz pengő forintjáért egész nemzedékekből segít az Istennek embert teremteni s amellett húzza a haragot és süttögeti az osztályt szerződés-levele szerint.

A képviselő uraknak nem kell osztályt süttögetni. De ha csupa makkot süttögetnek is az országban, akkor is megvárjuk tőlük, hogy ott legyenek a fogadott helyükön, mikor szükség van rájuk s tartsak meg a szavukat, melyikkel kötelességük teljesítését fogadják. Nem mondjuk ezzel azt, hogy egyéb kenyérkereső mesterségüket ne lássák el, de ne amannak rovasára. A parlament nem köti le tagjait egész napra, az ország dolgai bőséges időt hagynak a maganfoglalkozások végzésére és a privat passziók kielégítésére. De aludni, vadászgatni, kártyagatni az ország zsebére nem lehet. Mint ahogy a minap az egyik újság kedélyesen megírta egy felvidéki képviselőről, hogy három nap alatt hany száz nyulat üldözött ki az árnyékvilágban, megjegyezzük, hogy ezt sokkal külön mulatságnak tartja, mint a Polónyi-hajszát, — melynek áldozatát nem is ismeri. Nem lévén még a derek Stüsszi vadász megválasztása óta egyszer se a parlamentben még csak kivancsiságból sem.

Ha másképp nem meg, hivatalosan kell fegyelmelni a fegyelemnemismerő honatyákat. Csakugyan be kell hozni a katalógus-olvasást s az igazolatlan abszensek napidíjának lefogatását. Ohajtanánk ezt, mert nagyrabecsüljük a Parlament tagjait, nagy dolgokat várunk és remélünk tőlük, azonban a kötelességteljesítést a kis dolgokon kell kezdeni.

Tulipán-vászon.

A szeretet és önfeláldozás jelképéből, a keresztből, a gyűlölet és hatalmi vágy gyilkos kardnak formálta markolatát. A magyar hazafiség jelképéből, a tulipánból, az osztrákok alnoksága és hasonlósága elősdi növényt termelt, mely elszívja a magyar

német életét, nedveit, meghamisítja és rossz hirbe dönti Magyarországot iparát.

Osztrák gyárosok tulipánkalappal rakják meg a vidéki városok üzleteit és hazafiatlan magyar kereskedők, tudva, rosszhiszeműen magyar gyártmányúkat varrják a jámbor vevő nyakába a gyalázatos rossz portékat. A jámbor magyar pedig, ha rossz is, büszkén viseli a tulipánkalapot, azzal a bizalommal, amellyel hajdan durva darócban járt az önzetes amerikai polgár, mert otthon mas nem készült és az angol kéz szőtte finom posztó égette volna testét.

Osztrák vászonra tulipánt festenek védjeggyel, s a magyar kormány oltalmazza ezt a tisztán megtévesztésre szánt jogat, sőt magyar gyárosnak meg sem enged, hogy ő tulipánvásznat hozzon forgalomba.

Mert, ha mi törvényeinkbe a magyar érdekeknek valamelyes védelmet iktattunk, ha valamely bajunkra orvosságot keresünk és nagynehezen találunk: akkor tüstént adunk ellenszert az osztrákok kezébe, a magyar orvosság hatását tönkre tegye. Hiába! Nekünk csak olyan törvényeket szabad alkotnunk, amelyeket az osztrákoknak törvényes alapon ki lehessen jászanti. Nekünk csupa olyan puskaik vannak, melyek csak akkor sünek el, ha az osztrákoknak sikerült azokat ellenünk fordítaniok.

Pedig kedves szomszédainknak nem is igen érdemes azokat az ellenszereket keresniök. Mindennél hatalmasabb ellenszere az orvosságnak az, ha nem adják be a betegnek. Hozhatunk mi akármilyen törvényt a magunk javára. Egyszerűen nem hajtják végre, mert nem büntetik meg a törvényrendelkezése ellen vétőt. Azok a törvények nem hagyhatnák a rosszhiszeműségnek annyi egerütát, amennyi tart kaput nyit a menekülésre hatóságaink eljárásának lanyhasága.

Ha egy kalapos szakember magyarnak adja el a tulipánkalapot, melyről szinte leír az osztrák kéz nyoma, elég azt mondania, hogy ő nem tudott annak osztrák eredetéről. Hiába van odaragasztva a béles alá az osztrák gyárosnak minden szakembertől jól ismert, sőt még laikusnak is fölismerhető cédulája: ha a kereskedő azt mondja, hogy nem tekintek a kalap bélese alá, jöhözmeműségét a hatóság igazolva iatja. Azzal már nem törődik, hogy a kereskedőnek mikor az arut átvette, a számlán jelzett áruszámokat okvetlenül össze kellett hasonlítani a kalap bélese alatt ama cédulara írott számokkal. A vevő hiába panaszol, a magyar ipart igazán partioi kereskedők hiába zúgolódnak: az iparvédő egyesületek hiába követelöznek: aki jöhözmemű az nem vétkes.

Es merőben hiába adta ki Kossuth Ferencz is a maga ismert rendeletét, melyben megengedi, hogy a hatóságoknak az 1878. V. t. c.-nek a magyar büntetőtörvénynek, 61. §-at és az 1883. XVII. t. c.-nek, az ipartörvénynek 58. §-at végre is szabad hajtaniok. E törvények értelmében a jelzésük, csomagolásuk vagy egyébként magyar eredetű szinlel, de idegenen készült árúk, elkobozhatók, sőt el is kobozandók. Ugyan melyik főkapitány, kapitány vagy rendőrfogalmazó fog a maga délelőtti pohár söréről, vagy a maga délutáni kalaberéről lemondani azért, hogy az üzletekbe betekintsen. Elég, ha elkobozzák azt, amit az ember odavisz a rendőrségre. Hiszen a nürnbergiek is csak azt akasztottak föl, akit megtudtak csipni. A mi rendőrségünk azonban a közönségtől várja, hogy csipje meg számára a tolvaját.

A mi törvényeink elkobozandónak itélik a megtévesztésre szánt árút, de az osztrákokkal egyezményt kötünk, amelynek értelmében magunk is bejegyezzük és oltalmazzuk az ő védjegyüket akkor is, ha azok a védjegyek egyenesen a magyar eredetű kivanják hazudni a vevőközönség előtt.

Ilyen hülyeséget a törvény nem akaratott és ilyesmire nem fogadhat el osztrák patenst a hallgatag gyakorlat. Am ne kobozzuk el a Kossuth-fénymázát ha rajta van, hogy a »H. Hartman's Sohn & Co., Wien« cég készíti. Csakugyan a Kossuth os címke nem ezt mondja, hanem »Legfinomabb ma-

gyar nemzeti Kossuth-fénymázé-ról beszél.

Igazan nem tudom, mit gondol magában a magyar kereskedelmi miniszter, mikor megparancsolja a megtevésztó árúk elkobozását; de azért rendreutasítja azt a hatóságot, amely amint Szegeden történt, az ilyen módon forgalomba hozott árut elkobozta. Az osztrák árut a magyar tárgyú védjegyek csak addig oltalmazhatja, ameddig az árú vagy annak csomagolása a védjeggyel egyenlően láthatólag ott viseli az osztrák cég, az osztrák gyártási hely fölírasat is. Ha ezt a felírást a gyáros szándékosan mellőzi, nyilvánvaló a csalás; és nincs olyan osztrák patens, de nincs olyan magyar miniszter sem, aki nékem, magyar hatóságnak megtiltsa, hogy az ilyen árut el ne kobozzam. Ellenségeink védelmében idáig már csakugyan nem mehetünk.

Szinte kacagató, hogy magyar hatóságok oltalmazni tartozzanak osztrák árúkon mint azoknak védjegyét, a tulipánt, a tulipánmadarat, a magyar koronát, Kossuth Lajos képét, a száguldó csikózt. Az ilyeneket ne legyen szabad elkobozni? Hát a védjegy oltalma nemcsak védelemre való? Nemcsak arra, hogy az árúján mas is hasonló jegyekt alkalmazva, ne bocsajthasson forgalomba silányabb utanzatokat és ne éhessen vissza valamely árúnak már megszerzett jóhírével? Jogtalan támadásoknak is léhessen köpönyege a védjegyeket nyújtott oltalom?

Olvasom, hogy Kossuth Ferenc a védjegyekről szóló 1890. II. és az 1895. XLI. t.-c. módosítását elhároztta. Mit fog ez használni, ha az új törvény megint az Ausztriával kötéendő vám és kereskedelmi szövetség határozománya fogja bízni úgy, mint az 1890. II. t.-c. 32. §-a, hogy „milyen feltételek alatt legyenek az ő felsége röbbi királyi és országai területén lajstromozott védjegyek a magyar törvényben biztosított védelemben részesítendők”. Ausztriával, remélhetőleg nem fogunk tovább kiegészzté kötni. Tartson tehát a mai állapot 1917-ig? Tovább is az 1858. december 7-én kelt osztrák császari patens adjon szabadalmat az osztrák visszaélésekre Magyarországon?

En addig is elkoboznék minden tulipánvasznat; mert elvégre egy idegen állammal kötött szerződés vagy szövetség mégsem lehet arra való, hogy a mi törvényeinket kijátsza.

Ujdonságok

Szentes, 1907. február 13.

— **Közgazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közgazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta e havi rendes ülését, Kelemen Béla dr. főispán elnöklése mellett a vármegyeház kistermében. Általánosabb érdekű úgy a bizottság tárgyalása rendjén alig fordult elő. Az előző 1. ves jelentést tárgyalták le és fogadtak el, melyben kifejezésre juttatták azt a közökhajt, hogy a vármegyei pénztárak és számvévesztések, a számvévesztési kirendelések megszüntetésével, ismét allittassanak be az autonóm megyei szervezetbe. A mágosi uradalmi iskola vitás kérdésében hoztak határozatot s véleményezték, hogy a csongrádi dóhánybevaltó hivatalt a kormány továbbra is tartsa fenn. Az ülés fél egykor ért véget és ülés után a bizottság tagjai a főispán vendégei voltak délebbre a kaszinóban.

— **A Duna-Tisza csatorna.** A Duna és Tisza között létesítendő hajózható csatorna építése ügyében folytatódó szaktanácskozás volt 11-én, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter elnöklése mellett, a kereskedelemi minisztériumban. Ezen a szaktanácskozáson annak a szűkebbkörű bizottságnak a tagjai vettek részt, melyet ebben az országos fonosságú közgazdasági és közlekedésügyi kérdésben, — az első nagy tanácskozásból kiküldöttek és a most lefolyt szakértekezietien elhangzott beszédekből az a véleményét szűrhetjük le, hogy véglegesen eldöntöttek még ma sem tekinthető a csatorna tiszai betorkolásának — reánk nézve első sorban fontos kérdése. Így Kvaszay Jenő min. tanácsos a szűkebb körű bizottság egyik tagja ezen az értekezleten is a szoinoki betorkolás mellett kardoskodott, míg Rapaich Radónak a vontatási költségek öt éves átlagára alapított okfejtéséből legfőlebb az vehető ki, hogy öt épp olyan híve a szegedi, mint a csongrádi betorkolásnak. Hieronymi Károly volt keresk. miniszter a bizottság az a tagja, aki a kérdés alapos ismerete mellett, a csongrádi betorkolást pártolja és ebben Lázár Pál orsz. képviselő is segíteni látszik őt. Elleben Klein Gyula tözsdetanácsos és Csátary Frigyes államvasúti igazgató, az első gazdasági, a másik vasútforgalmi érdekekből, általában ellene vannak az egész csatorna építésnek. Mindezen szak. és gazdasági tudósok fölött ott lebeg, mint Neptun a vizek fölött, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, aki a kérdéssel szemben ma is allig begombolkózik és aki a nála járt szoinoki érdekeltségi küldötségnak is olyan választ adott az ezen ügyben hozta intézett kérelmére, mely a deli jósdat is szégyenben hagyja homályosság és sokértelműség tekintetéből. A szaktanácskozást különben, miután most megállapodás még nem történt, a minisztériumban f. hó 14-én, tehát ma folytatják.

— **Mikor lesz az idej sorozás?** Esztendőnk után az idén történik meg először, hogy a rendes időben sorozzák a hadköteles ifjakat. Ez azt jelenti, hogy teljesen helyreallott ismét az országban a rend főképpen katonáknál, ahol a kisebb politikai emáció is nagy felfordulást szokott előidézni. A parlament több napig tartott ülésen letárgyalta az ujoncotörvényjavaslatot, mely a rendes létszámról szól és amelyet — bár nincs magyar vezényszó, természetesen meg is szavaztak a honatyák. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter leiratos is intézett már vármegyénk törvényhatóságához is az ujoncjutalék megszavazásáról, azzal a felhívással, hogy a sorozásra tegye meg a szokott előkészületeket. A: idej ujoncozás ugyanis március vége felé kezdődik és április hónapban nyer teljes befejezést.

— **Főigazgatói látogatás.** Géressy Kálmán Debrecen tankerületi főigazgató, értesülésünk szerint, f. hó 17-én Szentesre érkezik és itt f. hó 18—19—20 és 21-én tehát négy napon át tart vizsgákat az állami főgimnáziumban, hogy az iskolai év eddig elért taneredményéről személyesen meggyőződjék.

— **A munkásháztelepek ügye.** A napokban szegvársi munkások küldöttsége járt Kelemen Béla dr. főispánnal és Cicatricis Lajos dr. alispánnal, kérve, hogy a vármegye területén tervezett munkásháztelepek egyikét szegváron létesítsék. Mondanunk sem kell talán, hogy a küldöttséget mindkét helyen a legnagyobb jóindulattal fogadták s hogy úgy a főispán, mint az alispán ígéretet tettek a kérelem teljesítésére annál inkább, mert hiszen az alispánnak erre vonatkozó munkaprogramjában, mint erről egyszer már hírt adtunk, úgy is terve volt véve egy munkásháztelepnek Szegváron leendő létesítése. A munkásházak építésének ügyében egyébként a napokban egy újabb

vezetéses és örvendetes esemény következett be; az nevezetesen, hogy Darányi Ignác földmivélesügyi miniszter várakozáson fölül és beváltotta azt az ígértét, hogy a megyénkbeli munkásház-építési akció céljaira, 20 éven át évi 20000 korona államsegélyt ad, — amennyiben nemcsak egy évre, hanem mindjárt előre három évre folyósította ezt a segélyt, és a három évre esedékes 60000 koronát már ki is utalványozta a vármegyéhez. A munkásháztelepek létesítésének ügye ezzel olyan stádiumba jutott, hogy tavasz nyitával a házak építése is kezdetét veheti, ha addig az ehhez szükséges előkészítő munkát szerencsésen befejezhetik. A megyebeli munkásoknak tehát látniuk és érezniük kell, hogy borsuk javítása érdekében az erre hivatott ténnyezők minden lehető megtesznek. Rajtuk a sor, hogy erre a meleg érdeklődésre igazán méltónak is mutassák magukat. Ebben a tekintetben és a munkásháztelepek létesítése dolgában legközelebb néhány komoly szavunk lesz az illetékesekhez.

— **Felolvasás** Az izraelita egyház kebelében alakult felolvasó bizottságnak a mult vasnapról elmaradt felolvasó estélyét f. hó 17-én déltán 5 órakor tartják meg az új iskola nagytermében. Ez alkalommal felolvasást tart Bánfalvi Lajos, Gál Aladár pedig szavai.

— **Meghosszabbított előmunkálai engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Zsoldos Ferenc szentesi lakos gépészmérnöknek és gyártulajdonosnak az államvasutak Szarvas állomásától, Békésszentandrás érintésével, Szentes belterületét át a Tiszapartig, illetve a szentesi gőzhajóállomásig vezetendő keskeny vágányú, gőzüzemű, helyi érdekű vasútvonalra kiadott előmunkálai engedély érvényét egy évre meghosszabbította.

— **Diákmulatság.** A főgimnáziumi tanulólíjasz táncvilággal egybekötött hangversenye, f. hó 9-én, zajos és fényes érkölsi sikerrel folyt le a városi színházteremben, E sikerből az oroszánrész Derzsi Kovács Ferenc főgimnáziumi tanárt illeti meg a műsor gondos összeválogatásáért és előkészítésért, meg Soltész Gyula dr. főgimn. tanárt, aki a rendezést közben kollegájától átvette, miután Derzsi Kovács Ferenc elesés következtében súlyos sérülést szenvedett. De részük van a szép sikerben az összes közreműködőknek is, akik java tehetségükkel igazán élvezetes estét szereztek a közönségnek és akik méltán rászolgáltak arra a sok tüntető tapsra és lelkes éljenzésre, mely igyekeztüket jutalmazta. Különösen kell kiemelni Soltész Gyula dr. tanárnak szellemes és költői hasonlatokban gazdag prólogját, melylyel a nevezett tanár a hangversenyt bevezette s amely lelkes hangulata hozta a közönséget. A közreműködőkről egyenként nem írunk külön. Mind derekasan megállták a helyüket és bizonyosságat szolgáltattak annak, hogy az emberi társadalomnak, majdan kilépően az életbe, komolyan törekvő hasznos tagjai lesznek. Az előadást tánc követte, mely a vigkedvi fiataliságot bizony csaknem reggelig tartotta egyutt kedélyes és fesztelen mulatozásban.

— **A megcsalt kovács bosszúja.** A szegedi esküdtszék a f. hó 9-én egy csongrádi iparos bűnügyével foglalkozott, aki a felesége csabítóján különös módon allt bosszút. Pozsár József csongrádi építész még 1905 ben elcsabította Felber Mátyas ugyanottani kovácsmester fiatal feleségét, akit meg is szöktetett. Pozsár azonban nem elégedett meg a szerelmi sikereivel, hanem azoufőit még kihívotta is viselkedett a megcsalt férjjel szemben. 1906 február 11-én éjjel Felber betért a központi vendéglőbe, ahol Pozsár muzsikász mellett mulatott és Felbert megpillantva, nyomban mellé rendelte a muzsikásokat, hogy trágár nótákát húzzanak neki, mikkel a fel-

szarvzatatására célozott. Felber egy ideig törté a sértést, mikor azonban a türehetlenségig fokozódott P o z s á r viselkedése, haragra lobbant és kegyetlen bosszúra határozta magát. Hazafutva, hosszú, hegyes vasat tűzestített izóvá és azzal visszarohanva a vendéglőbe, oldalba szúrta család életének szelvéjét. A csabító veszedelmes sérülést szenvedett és csak vastag télikabátjának köszönheti, hogy a tüzes vas életét ki nem oltotta. Az ügyesség szándékos emberölés kísérletéért emelt vádat Felber ellen, aki beismerte, hogy P o z s á r t gyilkos szándékkal szúrta oldalba, és azzal védekezett, hogy tettét erős feindulásában követte el. S miután a kihallgatott tanúk is javára vallottak, az esküdtek nem vétkesnek mondták ki, mire a bíróság is felmentő ítéletet hozott.

Honvédegylet közgyűlése. A szentesi honvédegylet, f. évi február 17-én d. e. 10 órakor, a túl a kurcuzán lévő városi tereben közgyűlést tart, melyre az egyesítő tagokat tisztelettel meghívja: az elnökség.

Ha a cseléd beteg. A belügyminiszter, egy előfordult eset alkalmából ki-mondotta, hogy a gazda akkor is tartozik a cselédje gyógyíttatásának költségeit megfizetni, ha az ugyan régibb időből származott is, de újabb szolgalmi idejének legalább 15-ik napja után jelentkezett. Ezt a belügyminiszteri döntést figyelembe kell ajánlanunk a munkaadóknak, hogy a cselédfogadásoknál óvatosságra intsük őket, nehogy betegeskedőt fogadva be, ezzel — az illető betegségének kiújulása esetén, érzékeny kart szenvedjenek.

Kinevezés. Szecső Vilmos pénzügyigazgatósági fogalmazót, aki a legutóbb volt jövedelmi adó-kirovási munkálatok alkalmakor, emberies és méltányos eljárásával az adófizető polgárok általános elismerését vívta ki nálunk is, a pénzügyminiszter pénzügyigazgatósági segédtitkárrá nevezte ki.

Emberölés az éjszakában. A múlt évi június 10-én Horogson, a Horváth-féle kocsmában a késő esti órákig együtt idegáltak Miskolczi János, Vajda Jenő, Pöbber Antal meg Gyulai Antal és István. Tíz óra felé ötven utolsóknak hirtelen el a kocsmát, ahol egyáltalán nem történt köztük semmi összekülönbözés. Amde az éj leple alatt hazamentek, a három legény meg-tanadta a két Gyulai testvér, kik közül az idősebb, Antal, átszúrt szívével maradt a tetthe-lyen, míg Gyulai Istvánban a támadók öt késszúrást ejtettek. A három merénylőt szándékos emberölés büntetével vádolta meg a ker. ügyesség és bűnügyekben f. hó 11-én volt Szegeden az esküdszéki tárgyalás, melynek során valamennyire beismerő vallomást csak Vajda Jenő tett, míg két társa al-hatatatosan tagadtak. Az esküdtek azonban mindhárom vadiottra marasztaló verdiktet hoztak, mire a bíróság Miskolczi Jánost hét-évi fegyházra, Vajda Jenőt 3 és fél évi, Pöbber Miklóst pedig három évi fegyházra ítélte el.

Színházi estély. Az izraelita jótékony négyzet színházi estélyéről, mely f. hó 23-án lesz a városi színházban, — na a jelek nem csálnak — mar az estély kezdete előtt azt lehet jelenteni: számozatlan ülőhelyek, állóhelyek és karzati helyek kivételével minden jegyet elkel. Rendkívüli és szinte szokatlán az az érdeklődés, mely a közönség részéről az estély iránt tapasztalható s amit csak az magyarázhat meg, hogy a rendezőség az estély műsorát igazán nagy gondnal és körültekintő figyelemmel úgy állította össze, hogy az nagy vonzóerőt gyakorol a közönségre. De a rendezőség ennél is tovább megy. Hogy a gondosan összeállított műsornak a megfelelő szép keretet is megadja, újra festeti az előadásához és előképéhez szükséges színházi díszleteket, tudatában annak, hogy a megjelölt lerongyolított, megkopott díszletek lerontanak az összehatást. Újabb fel-

hívja a közönség figyelmét arra, hogy aki az estélyen résztvenni akar, idején váltsa meg a belépőjegyét, mert nem reklamáozás okáért mondjuk, amire az estély nem szorult rá, — hanem mert tényleg úgy van, — hogy a belépőjegyek nagy keresettsége mellett néhány napon belül számozott ülőhely már nem lesz kapható.

Szórakoztató estély. Az iparos-ifjak önképzőkörének legközelebbi szórakoztató estélye, — melynek műsorát lapunk vasárnap-i számában fogjuk közölni, — éjfélig tartó táncsal f. hó 17-én, vasárnap este lesz, az ipartestületi haz nagytermeben.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngéek és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szerekek az alfoszorsavas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyögyerejével a gyermeket gyorsan juttatja erőteljes egészségbe. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minél fogva könnyen bevehető és mivel egyttal feltelülően könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erejében okvetlenül messze föltúlulja a közönséges csukamájolajat.

I. 1—4

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a hátán nagy csukahalat viló halászt védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL Városi gyógyszer-tára

BUDAPEST, IV., VÁCI-ÚTCA 34.150.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Köszönetnyilvánítás.

Február 11-én tartott ö reg sz a b ó k tancmúlatságon felülfelteni bereskedtek: Nt. Petrovics Soma 10 kor. Berényi Ferenc 6 kor. Krausz Adolf Bpest. építő iparosok szakszervezete 5—5 kor. Győri Sándor, vendégios 4 kor. Schnabek testvérek Győr Engelmann testvérek 3—3 kor. Ekker és Trsa Bpest, Ugrai Antal vendégios, Vecseri Klára, Nemet Bálint, Morcczky Zsigmond Szathmari Karoly, Kolodinszky Jozsef, Székely Adolf, Gyuris László, Fekete János, Barát István, Gémes N. Lóvó József 1—1 korona. Körösi Antal 80 fill. Vigh Mihály, Zöldi Sándor 60—60 fillér Gombolyós János 50 fillér Zádor Ignac, Dóssai Molnár Antal 40—40 fill. Kis Sándor 20 fillér, összesen 77 kor. 50 fill. A nemesszívű adakozók fogadják a legmélyebb köszönetünket

A rendezőség.

Felkészítette: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

! KIADÓ HELYSÉGEK !

Bleier József I. t. 239. sz. házánál, a most dr. Sinóros Sz. Sándor ügyvéd úr által bérben birt helyiségek, melyek üzleti célra vagy lakásnak egyformán alkalmasak, hasznbérbe kiadók. Ertekezni lehet a tulajdonossal. 4—1

Plesznik Antal
IV. tized 109. számú háza eladó,
esetleg hasznbérbe kiadó.

Kiadó lakás!
KOTVICS LAJOS I. t. 33. sz. házándi egy 3 szobás lakás a hozzátartozó meléklyhálózatokkal együtt f. évi április 24 től kiadó. Ertekezni lehet a tulajdonossal, ugyanott.

Idegesség, vérszegénység
gyomorhajok, álmatlan-ság, étvágytalanság ellen
mindennapi italunk
a Szent István védjegyű
DUPLA MALÁTASÖR
Iegyen!
AJÁNLJÁK:
Korányi, Kéty, Herczel,
Ángyán, Elischer, Lauffe-nauer és más hírneves társak.

Eredeti palack-töltésben kapható:
AUSLÄNDER JENŐNÉL
SZENTÉSEN.

Törvényesen védve!
Minden utánzat büntetendő
Egyedül valódi a
Thierry-féle balzsam
csakis a zöld apácavédjegyvel.
Ára: 12 kis, vagy 6 keltős palack vagy 1 nagy Spécial-palack patentzárral 5 korona.
Thierry Centifolia kenőcs
minden, mely oly régi seb, gyladas, sérülés, stb. ellen. Ára: 12 keltős 3 korona 60 fillér
Szétküldés csakis előleges fizetése, vagy utánvétel mellett.

B két háziszert általánosan a legjobbba és legbiresebbnek van elismervé.
Megrendelések czimzendők:
Thierry A. gyógyszerész Pregrada,
Rohitach-Sauerbrunn mellett.
Raktár a legbőbb gyógyszerárban. — Több ezer hálaíratot tartalmazó füzet ingyen és bérmentve.
RAKTÁR: Török József és Dr. Egger Leo J. Budapest, Vöröcs L. Lugos.